

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četrt leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 28. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 83-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hramilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 18. julija 1944

Preis - Cena L 0'80

Prijava avtomobilov in avtomobilskih nadomestnih delov

Prijavni rok: 25. julij

Da se zagotovi za vojevanje potrebna prevozna sredstva in se istočasno zagotovi možnost aproviacije, odrejam na podlagi poverjene mi oblasti:

Clen I. 1. Vsi avtomobili, avtokari in njih priklopni vozovi, nadomestni sestavni deli, gumijasti obroči in zračne cevi, ki so se dne 1. junija nahajale v Jadranskem področju, ali katerih lastnik se je tega dne naselil v operativski zoni Jadranskega Primorja, morajo biti prijavljeni do 25. julija 1944.

2. Dolžni prijaviti so: imetniki in posestniki stvari, ki tvorijo predmet prijave, gospodarji ali upravitelji nepremičnin, v katerih se nahajajo prijavi dolžne stvari, osebe, ki jih imajo v zalogi za svoj ali na račun tretjih, tudi ako so te stvari dobili v shrambo po 1. juniju t. l.

3. Prijava pravilno za promet dovoljenih avtomobilov in avtokarov se naslovi na prefekta pokrajine, za katero ima vozno dovoljenje; za Ljubljansko pokrajino se vozila prijavijo šefu pokrajinske uprave. Avtomobili in avtokari, njih priklopni vozovi in sestavni deli, ki počivajo, kakor tudi tozadnje gumijasti obroči in pnevmatike, se morajo prijaviti prefektu pokrajine, v kateri se nahajajo od dne 1. junija; v Ljubljanski pokrajini šefu pokrajinske uprave. Za prijavo treba uporabljati tozadnje tiskovine.

4. Izjemni primeri z ozirom na prijavo bodo določeni administrativnim putem.

Clen II. Dovoljena je — s takojšnjo veljavo — prodaja avtomobilov, avtokarov, priklopnih vozov, sestavnih delov, pnevmatik, kakor tudi katerasibodi drugačna usmerjenost teh objektov in nadaljnja uporaba istih le, ako so potrjena od prefekta, kateremu je bila naslovljena prijava; v Ljubljanski pokrajini od šefa pokrajinske uprave. Prepovedane prodaje, tudi ako postavno utemeljene, so neveljavne.

Clen III. Avtomobili, avtokari, priklopniki, sestavni deli, pnevmatike, ki ne bodo prijavljeni v določenem roku ali ki bodo v uporabi navzlic prepovedi, se takoj zaplenijo in lastnik nima nikake pravice do odškodnine.

Clen IV. Prestopki proti tej naredbi se bodo kaznovali z denarno globo v neomejeni višini in z najmanj 6 meseci zapora ali pa z eno navedenih kazni.

Clen VI. Ta naredba stopa v veljavo z retroaktivnim učinkom od 1. jun. 1944.

Trst, 24. junija 1944.

Vrhovni komisar:
Rainer

Z ozirom na naredbo Vrhovnega komisarja, ki se tiče prijave avtomobilov, avtokarov in priklopnikov, nadomestnih sestavnih delov, gumijevih obročev in pnevmatik, ki se kakorsibodi nahajajo v Jadranskem Primorju, se javlja, da je bil rok 15. julija podaljšan do 25. t. m., da se za zavezanim možnost natančne izvršitve predpisane prijave.

Zahvala

Šolski odbor Trgovske strokovne nadaljevalne šole se zahvaljuje vsem p. n. darovalcem za darila in denarne prispevke ob zaključku šolskega leta.

Dr. Anton Urbanc:

Zavarovalnice v Ljubljanski pokrajini*

V pokrajini deluje po uredbi o koncentraciji zavarovalnega poslovanja v celoti sedem, sedaj osem zavarovalnic:

1. »Slavija«, zavarovalna banka, ki je organizirana v Ljubljani kot samostojna delniška družba iz leta 1922. In je prevzela portfej prave »Slavije«, ki je pri ljubljanski »Slaviji« večinsko udeležena in s katero je tudi ozko poslovno povezana; nekaj je tudi domačega kapitala (Ljubljanska kreditna banka in nekaj zasebnikov).

2. Vzajemna zavarovalnica, sedež v Ljubljani, ki deluje, kakor pove že ime na vzajemni osnovi; vsak zavarovanec je obenem polnovreden član družbe, to se pravi zavarovatelj. Zavarovalnica je bila ustanovljena leta 1900; ima poseben oddelek Caritas za ljudska zavarovanja.

Nato imamo dve veliki nemški zavarovalnici, ki imata sedež na Dunaju:

3. »Dunav-Concordia« (ust. leta 1867.), ki spada v tkzv. Magdeburški zavarovalni koncern in

4. »Elementar« (ust. leta 1897.), večina delnic je v posesti koncerna Colonia (Köln). Družba se bavi zgolj z elementarnim zavarovanjem.

Končno štiri italijanske zavarovalnice:

5. Assicurazioni Generali, ust. leta 1832.

6. Riunione Adriatica di Sicurtà, ust. 1838. Sta to dva svetovna veleobrata v pravem pomenu besede z izvanrednimi rezervami. Centrala obeh teh dveh zavodov je v Trstu, ki velja kot pravo zavarovalno mesto v Evropi.

7. Istituto Nazionale delle Assicurazioni (INA, Rim), — italijanski državni zavarovalni zavod, največja svetovna zavarovalnica te vrste, ustanovljena leta 1912., ki se pa bavi samo z življenjskim zavarovanjem. Za poslovanje v elementarnju (požar in dr.) je INA pritegnil svojo posestrimo zavarovalnico.

8. Le Assicurazioni d'Italia (Rim), pri kateri je večinsko udeležen pri 30.000 delnic po 500 lir s 27.117 delnicami.

Italijanske zavarovalnice so po uredbi o koncentraciji prevzele vse zavarovalnice, ki so po tej uredbi morale prenehati s poslovanjem v pokrajini, namreč

»Jugoslavijo«, »Savo«, »Croatio«, Zedinjeno zavarovalnico, »Anker«, Rosija Fonsier, International Unfall, Royal Exchange Assurance Corporation in Nationale — požar — življenje.

Vprašanje prevzema »Feniksa«, ki novih zavarovanj ne sklepa, je še vedno nerešeno, ker se baje INA brani to zavarovalnico sprejeti. Neljubi spor je nastal tudi glede prevzema »Union-a« (Zivljenje), ko se brani Assicurazioni Generali prevzeti oz. vsaj začasno voditi skromni portfej. Naloga odbora za nadzorstvo nad zavarovalnimi podjetji bo, da vsa ta sporna vprašanja čimprej zadovoljivo reši v korist zavarovancev.

* S tem je zaključen članek »Ali naj preneha zavarovalna zaščita ob začasni naknadni nemožnosti plačati premije?«

Prevzeta Zedinjena zavarovalnica deluje kot Assicurazioni Generali oddelek B. Vse kaže, da je mednarodni zavarovalni kapital napravljen glede te zavarovalnice, pri kateri je udeležen po večini nemški kapital, poseben aranžma, ki se pa odteguje podrobnejši oceni.

Poudariti je, da pogodbe glede prevzema portfejev po uredbi o koncentraciji še danes niso potrjene, razen one med INA in »Jugoslavijo«. Pri rešitvi tega vprašanja bo treba paziti, da se reši vprašanje »Feniksa« in »Uniona«, da zavarovane ne trpe škode. V tem pogledu čaka odbor za nadzorstvo teža in odgovorna naloga.

Kakor je videti, delujejo v Ljubljanski pokrajini samo močni, stari in seriozni zavarovalni zavodi na vzajemni, pridobitni (delniški) in državni osnovi, ki bodo problem začasnega delnega nedohoda

premijs iz določenih predelov pokrajine v sporazumu z merodajnimi činitelji zadovoljivo rešili, ne da bi bila zavarovalna zaščita okrnjena, ki načeloma mora ostati neprikrajšana.

V zadnjem času je v mednarodnem zavarovalnem svetu vzbudilo veliko zanimanje vedno vzbudilo dr. Rohrbeka iz Kölna:

»Bistvo nemškega privatnega zavarovanja in njegova dinamika«.

Nemški znanstvenik v zavarovalni vedji je poudaril, da bi bilo napačno mnenje, če bi se videle v nemški delniški zavarovalni družbi zgolj kapitalistične prvine, ki bi samokorist stavile pred splošno korist.

Vprav nemško zasebno zavarovalstvo je pokazalo visok smisel za odgovornost in se odlikuje po tem, da močno sodeluje z zavarovaneem, kar je za nemško zavarovalno gospodarstvo značilno. (Kölnischer z dne 22. maja 1944.)

Po teh načelih se bo moral ravnati naš zakonodavec, da pravilno in pravično reši vprašanje glede zavarovalne zaščite.

Uporaba novih tvarin v švicarski industriji

»Das Reich« naglašja, da je baselski velesejem, ki je peti v sedanjih vojni dobi, posebno zanimiv zaradi tega, ker se na njem vidi, kako dobro se je švicarska industrija oprijela novih tvarin. Mnoge to preseneča, kajti Švicarji so znani kot zelo konservativni potrošniki, ki so polni nezaupanja do vsake tehnične preureditve, še bolj pa do uvedbe in uporabe kake nove surovine ali tvarine v industriji. Pri svojem visokem socialnem standardu pa dajejo Švicarji tudi že od nekaj prednost dražjemu blagu ter cenijo solidne izdelke bolj ko vso modno blago. Pri takem naziranju in razpoloženju pač ni bilo lahko v industriji uveljaviti nove tvarine, ki jih je javnost s predsodkom smatrala za malovredna nadomestila.

Predsodkov, ki jih ima večina švicarskih potrošnikov, pa nima švicarska industrija, ki je bila že pred vojno zavzeta za vse novosti in napredke, ki so se kazali v drugih deželah. V tej svoji zavzetosti je razne nove tvarine uporabljala že pred stisko in pomanjkanjem vojne dobe, teh svojih poskusov in uvedb pa ni obešala na veliki zvon, da ne bi zbujala starih in znanih predsodkov domačih potrošnikov. Ze nekaj let pred vojno je švicarska industrija uporabljala nove tvarine: staničino, umetno svilo, umetni kavčuk, umetno smolo itd., razni hjeni izdelki iz novih tvarin so se že dobro uveljavili na tujih tržiščih, domačim potrošnikom pa je šele med pomanjkanjem vojne dobe postalo očitno, da so že precej časa navedeni n. pr. pri domačem tekstilnem blagu in izdelkih tudi na umetna vlakna.

Ob izbruhu vojne so bile v Švici še znatne zaloge starih surovin, predvsem volne, bombaža, svile in usnja ter tudi živil iz čezmorskih dežel. Velike take zaloge je imela industrija, ki doma sploh nima potrebnih surovin, zaloge pa so imeli tudi zasebniki po svoji stari navadi in po opozorilu, ki so ga dale

oblasti ob začetku vojne. Ko je bila naposled tudi Švica prizadeta od zavezniske blokade in je bil uvoz zelo omejen, je prista naprednost švicarske industrije do prave veljave. Ker je že prej v vseh svojih panogah uveljavljala nove tvarine ter izdelke iz njih že previdno in obzirno precej udomačila, niso bile na eni strani potrebne velike preureditve, na drugi strani pa so se kar sami od sebe umirili stari predsodki švicarskih potrošnikov.

Prizadevanja zvezne vlade z izkoriščanjem novih ležišč premoga, lignita in šote ter železnih rud, z večjo izrabo vodnih sil in povečano proizvodnjo aluminija ne bi imela pravega pomena in uspeha, če se industrija v vseh svojih panogah ne bi bila tako energično oprijela uporabe in izrabe novih tvarin. Kemična in tekstilna industrija sta pri tem na prvem mestu. Pri materialnem preobratu in v vsem gospodarskem življenju Švice po močno skrčenih dobavah vseh starih surovin imajo pač največji pomen in zaslugi umetna tekstilna vlakna, nova tekoča goriva in razne tvarine, ki jih ustvarja kemija. V uradu, ki skrbi za dobavo in razdelitev novih tvarin ter zalaga s potrebnim materialom vse obrate od industrije in obrta do gospodinjstva, imajo glavno besedo kemiki in strokovnjaki vseh industrijskih panog.

Proizvodnja stanične volne, ki je lani dosegla nad 18.000 ton in je bila vosa predelana doma, se je v treh letih početrila in velika večina okrog 100.000 motornih vozil, ki jih je v deželi, je že dobro preurejenih na metan, karbid in oglje, aluminij nadomešča baker, pri izolacijah so se uveljavili izdelki iz umetne smole in tako za celo vrsto novih tvarin ne pride več do veljave omalovažujoči izraz »nadomestek«.

Tako se je švicarska industrija ne samo zaradi vojne stiske in pomanjkanja, temveč tudi po svoji naprednosti in iniciativnosti v

Nova telefonska številka uprave »Trgovskega lista« je sedaj 33-03.

kratkem času z velikim uspehom prilagodila uporabi novih tvarin ter si tako zagotovila svoje važno mesto tudi v bodočnosti, ker je gotovo, da bodo znanstveno pridobljene tvarine potrebne in važne tudi potem, ko bo razdelitev naravnih surovin boljša in pravičnejša.

Nove cene za sladkor in semensko olje

Šef pokrajinske uprave v Ljubljani je na podlagi določil naredb o cenah in o kontroli cen ter na prošnjo Preveda določil naslednje najvišje cene za sladkor:

V prodaji na debelo po Prevodu:

za uvoženi sladkor sipa za 100 kilogramov 1573,45 lir,
za uvoženo jedilno semensko olje za 100 kg 1691,60 lir,
vse franko skladišče in vključno vse javne dajatve.

Pri trgovanju na drobno:

za uvoženi sladkor sipa za 1 kg 16,60 lir,
za uvoženo jedilno semensko olje za 1 kg 17 lir,
franko prodajalna, pri olju brez ambalaže.

Cena drv

Uradno so bile določene sledeče najvišje cene za mešana drva v razmerju 580 kg za 1 m³:

franko vagon vsaka nakladalna postaja v Ljubljanski pokrajini 100 kg = 65.— lir,

franko skladišče trgovca detajlista v Ljubljani trikrat žagana 100 kg = 97.— lir.

Cene je v smislu odredb čl. 4. naredb od 9. V. 1941 objaviti v prodajnem prostoru.

Povečana proizvodnja testenin v Romuniji

V romunskem tisku se pojavljajo predlogi in nasveti, naj bi se od letošnjega žitnega pridelka, ki obeta zelo dobro, porabile večje količine za proizvodnjo raznih testenin. Romunija ima močno razvito industrijo za proizvodnjo testenin in ta proizvodnja je baš v vojni dobi zelo priporočljiva, ker ni težav pri vskladiščenju in transportih. Predlogi tudi naglašajo, da bi bil s povečano proizvodnjo testenin najbolje in najhitreje uporabljen večji del žitnega pridelka.

Izmenjava blaga med Švico in Švedsko

Po švedskih objavah se izmenjava blaga med Švico in Švedsko uspešno razvija. Vrednost švedskega uvoza iz Švice je od leta 1939. do konca lanskega leta narasla od 45 milijonov na 110 milijonov švedskih kron, dočim so švicarske dobave pred vojno znašale samo 1,8% vsega švedskega uvoza. Zdaj je delež Švice pri švedskem uvozu že 6,1%. Še bolj so se povečale švicarske nabave na Švedskem. Leta 1939. je dobila Švica iz Švedske blaga za blizu 18 milijonov, lani pa za 106 milijonov švedskih kron. Švica izvažja na Švedsko predvsem tekstilne in različne izdelke, ure, razne stroje in sadje, iz Švedske pa uvažja železo in jeklo, celulozo, papir ter razno orodje in instrumente. V švedski zunanji trgovini je Švica danes na drugem mestu.

Obrtniški vestnik

G. Jakob Terček — 70letnik

Ugledni ljubljanski pekovski mojster in posestnik g. Jakob Terček je 17. t. m. praznoval svoj 70. rojstni dan. Doma iz vrhnjskega okraja se je v Ljubljani z marljivostjo in podjetnostjo uvrstil med čislane obrtnike in njegova pekarna na Bregu si je pridobila dober sloves.

Ob življenjskem jubileju mu čestitamo ter želimo, da bi še dolgo užival sadove svojega pridnega in poštenega dela.

Padanje števila vajencev

Po statistiki obrtniškega vajeniškega osebja, ki jo vodi odsek za obrtništvo za zadnje tri leta, je razvidno, da število zaposlenih vajencev in vajenk vsako leto bolj pada. Tako je bilo v letu 1942 zaposlenih 2137 vajencev, v letu 1943 pa 1928 vajencev v vseh obrtniških delavnicah ljubljanske pokrajine. Padec v enem letu torej znaša 209 vajencev ali 10%, kar gre v glavnem na račun v Ljubljani zaposlenih vajencev, med tem ko podatki o gibanju vajencev za druge kraje od leta 1942 dalje niso na razpolago in je verjetno, da je skupni padec števila vajencev še za nadaljnjih 10% višji. Vzrok za tako velik upadek je iskati v izrednih vojnih razmerah, ki so zavrle splošno gospodarsko in obrtniško delavnost v pokrajini in s tem tudi zmanjšale možnost večje zaposlitve vajeniškega naraščaja. Uredba o maksimalnem številu zaposlenih vajencev ne vpliva naravnost na padanje zaposlenih vajencev v zadnjih treh letih.

Sprejemanje vajencev

Ker se še vedno ponavljajo primeri, da obrtniki in obrtnice sprejemajo vajeniški naraščaj, pa čeprav za sprejem nimajo izpolnjenih pogojev, objavljamo, da se morajo pri sprejemanju vajencev

upoštevati določila uredbe o sorazmernosti števila zaposlenih pomočnikov s številom istočasno zaposlenih vajencev.

Uredba, ki je v veljavi že od leta 1936, določa med drugim, da sme obrtnik imeti istočasno v uku: 1 vajenca, če dela sam ali z enim pomočnikom; 2 vajenca, če dela z dvema do petimi pomočniki; 3 vajence, če dela s šestimi do desetimi pomočniki ter največ 4 vajence, če dela z več kot desetimi pomočniki.

Število vajencev, ki smejo biti istočasno zaposleni pri enem podjetju, je bilo v zadnjih letih pred vojno izjemoma zvišano za enega nadaljnjega vajenca, če dela obrtnik vsaj z enim pomočnikom, v obrti: strojnih ključavničarjev, kleparjev, livarjev, pasarjev, kovinostrojarjev, zlatarjev, urarjev, graverjev, optikov, mehanikov in avtomehanicov. V obrti elektroinstalaterjev in elektrotehnikov pa za enega vajenca več kakor določa uredba.

Dopustno število zaposlenih vajencev in vajenk bo potrebno, vsaj dokler traja vojna, zvišati še nadalje in še za nekatere druge obrti, da se že sedaj pripravi pomočniški naraščaj za povojna leta, ko bo povpraševanje po kvalificiranih močeh nedvomno dokaj večje.

Prispevki za »socialno pomoč«

Odsek za obrtništvo je pred kratkim razposlal vsem obrtnikom v pokrajini pozive za plačilo prispevkov za »socialno pomoč«. Obrtniki in obrtnice naj po možnosti plačajo, če že ne celotni znesek, kakor je bil določen za »zimsko pomoč« v letu 1943., pa vsaj polovico takratnega prispevka. Za »socialno pomoč« naj prispevajo tudi vsi oni obrtniki, ki niso še prispevali za »zimsko pomoč«. Prispevki naj se nakažeje le po poštni položnici, ki je bila priložena predpisu.

Industrija:

Nov razpored protikomunističnih predavanj

za trgovino, obrt in industrijo in strokovno nadaljevalne šole

S 17. julijem 1944 stopi v veljavo nov razpored protikomunističnih predavanj za trgovino, obrt, industrijo in strokovno-nadaljevalne šole. Od tega dne dalje bodo protikomunistična predavanja vsakih 14 dni enkrat in ne več vsak teden kakor doslej.

Razpored predavanj v posameznih panogah je naslednji:

Obrt in trgovina:

v tednu od 10.—15. jul. so predavanja; v tednu od 17.—22. jul. so predavanja; v tednu od 24.—29. jul. ni predavanj; v tednu od 31. VII. do 5. VIII. so predavanja; v tednu od 7.—12. avgusta ni predavanj, itd.

Strokovno-nadaljevalne šole:

v tednu od 10.—15. jul. so predavanja; v tednu od 17.—22. jul. ni predavanj; v tednu od 24.—29. jul. so predavanja; v tednu od 31. VII. do 5. VIII. ni predavanj; v tednu od 7.—12. avgusta so predavanja, itd.

CVETLIČARNA
„SPLIT“
LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA UL.

Franciškanska
ulica 3

STAMPILJE
ETIKETE
GRAFIČNE
LJUBLJANA • SV. PETRICE

Univerzitetna tiskarna
J. Blasnik nasl.
Kartonaža - Litografija
Velika Pratika

Studence, Šarabon, Sp. Hrušica in Fužine, Borovnica, Schneider & Verovšek in Narodna tiskarna imajo predavanja vedno isti teden kakor strokovno-nadaljevalne šole (gl. točka 21).

Vsa podjetja, ki prisostvujejo predavanjem v posameznih prej naštetih podjetjih, naj se ravnajo po razporedu podjetij, v katerih so predavanja.

Dnevi in ure predavanj ostanejo nespremenjeni, v kolikor ne bomo posameznih podjetij o tem drugače obvestili.

Vsa prizadeta podjetja, šole in osebe vabimo, naj se tega razporeda točno drže in naj se polnoštevilno udeležujejo predavanj.

Inform. urad pri prezidentu pokrajinske uprave.

Obvezno zvišanje plač zasebnim nameščencem

V »Trgovskem listu« smo že objavili besedilo meznega sporazuma, ki je bil sklenjen med Pokrajinsko zvezo delodajalcev in Pokrajinsko delavsko zvezo. Objavili smo tudi, da je bil ta sporazum potrjen od Vrhovnega komisarja, kasneje pa je bil odobren tudi od šefa pokrajinske uprave. Ta meznji sporazum je torej v veljavi in za vse obvezen. Ker se pa nekateri še vedno ne ravnajo po tem sporazumu, objavljamo na prošnjo Pokrajinske delavske zveze naslednje njeno opozorilo:

Na podlagi pooblastila šefa pokrajinske uprave št. I. D. 168/1 od 1. II. 1944 je bil sklenjen med delodajalsko in delojemalsko zvezo meznji sporazum, s katerim so se zvišale z veljavnostjo od 1. februarja 1944 čiste mesečne plače trgovskih pomočnikov ter komercialnih in tehničnih nameščencev in nameščenk za 30%, maksimalno pa za lir 500.—. Delodajalec smejo po lastnem preudarku zvišati plače tudi nad lir 500.—, vendar zvišanje v nobenem primeru ne sme presegati 30% čiste plače iz septembra 1943.

Enako so bile z veljavnostjo od 1. II. 1944 določene tudi minimalne čiste mesečne plače za trgovske pomočnike in pomočnice na lir 900.—, za vse ostale nameščence in nameščenske pa na lir 1000.—. Meznji sporazum je vzel na znanje Vrhovni komisar in ga je odobril tudi šef pokrajinske uprave, na kar je bil registriran pri Inspekciji dela pod št. 7/44.

Kolikor posamezni delodajalec tega sporazuma še niso izvedli, ga morajo sedaj brezpogojno izvesti ter izplačati razlike za čas od 1. februarja 1944 dalje, ker je sporazum odobren od vseh pristojnih oblasti ter se v smislu obstoječih predpisov kaznujejo kršitve z denarno in zaporno kaznijo.

Meznji sporazum je razumeti tako, da se vzame kot podlaga za določitev povška čista mesečna plača iz septembra 1943 ter se mora izplačati nameščencu celotni 30%ni povšek brez kakršnih koli odtegljajev ter mora plačati vse event. višje prispevke za socialna zavarovanja in davke delodajalec sam. N. pr.: nameščeneec je prejel 1. septembra 1943 izplačan na roko lir 1800.—. Ta znesek se zviša za 30%, kar zneske lir 540.—. Delodajalec mu je dolžan od 1. II. 1944 dalje izplačevati mesečno na roko lir 2300.— (lir 1800.— in lir 500.—), sme pa mu po lastnem preudarku izplačati tudi lir 2340 (lir 1800.— plus lir 540.—). Od zneska lir 2300.— se plačujejo večji prispevki za pokojninsko zavarovanje ter več davka kot od lir 1800.— ter mora vsa ta večja bremena poravnati delodajalec sam, da dobi delojemalca izplačanih čistih lir 2300.— na roko.

Isto velja glede minimalnih plač, katere morajo enako dobiti izplačane na roko nameščenci ter mora nositi prav vse prispevke za socialna zavarovanja in davke delodajalec sam.

Gostilničarski vestnik

Sindikata gostinskih obratov sporoča, da je njegova telefonska številka odslej 22-19.

Opozorilo!

Po nalogu »Prevođa« poslednjič opozarjamo vse gostinske obrate, ki izkuhavajo topla jedila, da od gostov brezpogojno odzamejo ustrezne odrezke za meso in za maščobe, kadar koli jim postrežejo z mesom ali zabeljenimi jedili.

Obenem opozarjamo vse obrate, naj se izogibajo vsakega protipostavnega nakupa mesa ali drugih živil, ker s tem škodujejo sebi in otežkočajo stališče sindikata glede preskrbe obratov z živili.

Sindikata gostinskih podjetnikov.

Trgovinski register

Vpisi:

Vladimir Pesek, trgovina s papirjem na debelo »Kartopapir«
Obratni predmet: Trgovina s papirjem in papirnimi izdelki na debelo. Imetnik: Pesek Vladimir, trgovec v Ljubljani, Gledališka 14.

Spremembe in dodatki:

Kolinska tovarna hranil, d. d. Ljubljana. Vpiše se član upravnega sveta Reichel Mirko iz Ljubljane, Šmartinska cesta.

Iz združnega registra

Pri Kreditni zadrugi zasebnih nameščencev v Ljubljani se izbrišeta člana upravnega odbora Slamič Lavoslav in Likar Ciril, vpišeta pa se člana upravnega odbora Ogrine Milan, knjigovodja, in Megušar Stane, trg. sodruknik v Ljubljani.

Pri Mizarski zadrugi v Ljubljani v likvidaciji se vpiše na predlog Zavoda za združništvo še nadaljnji likvidator Kristofič Karel, revizor pri Zavodu za združništvo.

Pri Nabavno-prodajni zadrugi trgovcev z mlekom in mlečnimi izdelki »Mleko trg« v Ljubljani se izbrišeta članici upravnega odbora Vrh Ivanka in Sinkovec Fani, vpišeta pa se članici upravnega odbora Rančigaj Marija in Bevc Frančiška, obe v Ljubljani.

EVO
pralni
prašek

Dr. Th. & G. BOHME
Ljubljana

Gospodarske vesti

Inozemski delavci, ki delajo v nemški oborožitveni industriji, se morejo odlikovati z bronasto zaslužno kolajno k nemškemu orlovskemu redu. Redoma se odlikujejo le inozemski delavci, ki so bili zaposleni v nemški vojni industriji najmanj dve leti.

Na Madžarskem so se v maju ustanovile samo 3 nove delniške družbe, ki so manjše in imajo le majhne delniške glavnice. Vseh delniških družb je bilo maja meseca na Madžarskem 3228, njih skupna delniška glavnica pa se je v maju zvišala od 1880 na 1888,5 milijona pengő.

Zaključni račun budimpeštanske občine kaže zelo ugodno sliko. Dohodki so bili proračunani na 278,3 milijona P, dejansko pa so dali 367,5 milijona. Izdatki so znašali 361,6 milijona, da se je dosegel presežek v višini 5,6 milijona pengő.

O žetvenih izgledih v Romuniji poroča »Südost-Echo« naslednje: Stanje žitnih posevkov je zelo različno. V nekaterih krajih kaže pšenica dobro, v drugih pa precej slabo. Prepozno posejana koroza se razvija normalno. Koroza pa potrebuje dežja. Sončnice so v rasti zaostale. Lan in konoplja kažeta zelo dobro. Saditve bombaža se je izvršila v dobrih okoliščinah. Sadna letina obeta zelo dobro. Tudi trte se dobro razvijajo.

Bolgarska vlada je določila za zboljšanje planinskih pašnikov podhranjenim levov. Postavili se bodo hlevi za živino in zgradila napajališča.

Turška vlada namerava ustanoviti tovarno za sintetični kavčuk. Nova tovarna bo postavljena v okolici Ankare.

Vodilni francoski kemični koncern, ki je v zvezi s podobnim nemškim koncernom, izkazuje za leto 1943. v višini 78,8 milijona frankov skoraj isti čist dobiček kot v l. 1942. Iz čistega dobička bo izplačal na vsako delnico 35,02 franka dividende.

Španska sladkorna proizvodnja je lani narasla od 87.323 ton na 121.808 ton. Kljub temu povečanju proizvodnje pa je kapaciteta španskih sladkornih tovarn izkoriščena šele do 40 odstotkov.

Dansko-finska trgovinska pogajanja so se pred kratkim začela v Stockholmu.

Švedski uvozni presežek je v prvih petih mesecih l. I. v primeri z istim meseci lani narasel od 278,47 na 455,19 milijona švedskih kron. Samo v maju je znašal uvozni presežek 91,09 milijona švedskih kron. V maju je uvozila Švedska blaga za 161,49, izvozila pa le za 72,57 milijona švedskih kron.

Švedska proizvodnja surovega železa naj bi prihodnje leto narasla za 100 tisoč ton. Večja proizvodnja bi se vskladiščila z državno finančno podporo. V švedskih gospodarskih krogih računajo, da bo po vojni primanjkovalo železa.

Mlečni obroki so bili v Angliji znižani, čeprav se je spomladi obljubovalo, da bodo zvišani.

V Angliji imajo velike skrbi zaradi žetve, ker primanjkuje delovnih sil. Prostovoljni pomočniki za žetev se je prijavilo zelo malo, komaj ena desetina toliko kakor se je pričakovalo. Zaradi invazije pa drugih delavcev ni dobili.

Proizvodnja volframa v Boliviji je po španskih vesteh lani narasla ter dosegla 3600 ton proti 3362 tonam v l. 1942. in 2676 tonam v l. 1941.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili našega ljubljanskega papana

Josipa Christofa
RAVNATELJA V POKOJU

ke večnemu počitku, se najtopleje zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo g. župniku A. Košmerlju, ki je pokojnika pripravil za večno življenje, č. duhovščini za zadnje spremitvo, primariju g. dr. Neubauerju in hišnemu zdravniku-prijatelju g. dr. Izličarju za vsa zdravniško nego in skrb. — Iskrena hvala še posebej profesorскому zboru »Christofovega učnega zavoda« in l. drž. mešč. šole za častno spremitvo ter vsem ostalim za dokaze iskrenega sočustvovanja.

Ljubljana, 15. julija 1944.

Zalujoča rodbina CHRISTOF

Pinter & Lenard
LJUBLJANA
Dalmatinova ulica